

РЕШЕНИЕ

№ 7514

гр. София, 13.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 46 състав,
в публично заседание на 16.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Желева

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **4682** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ вр. чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Е. И. Н., ЕГН: [ЕГН], с адрес: [населено място], п.к.1750,[жк], [жилищен адрес] чрез адвокат Л. Г. Г., срещу Решение № 1040-21-360/30.03.2021 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-25294-3 от 26.02.2021 г., издадено от М. Б. – главен експерт по осигуряването към ТП на НОИ – С. град, с което на основание чл. 54ж, ал. 1 от КСО вр. чл. 11, § 3, буква „а“ и чл. 65, § 2 от Регламент (ЕО) 883/2004 на жалбоподателката е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

В жалбата се сочи, че в процесното решение липсват мотиви, които да обосноват крайния извод на административния орган. Иска се отмяна на атакуваното решение и потвърденото с него разпореждане и връщане на преписката на длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 от КСО при ТП на НОИ – С. – град за ново произнасяне по същество в рамките на законоустановения срок. Претендират се и направените по делото разноски, включително адвокатски хонорар.

В съдебно заседание жалбоподателят Е. И. Н. – редовно уведомена, явява се лично и се представлява от адв. Г. с пълномощно по делото. Процесуалният представител на жалбоподателя поддържа жалбата и моли за отмяна на процесното решение. Претендира разноски, като представя и списък.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ – С. – град – редовно уведомен, представлява се от юрк. Б. с пълномощно по делото. Последната сочи, че жалбата е неоснователна, недоказана и моли да бъде отхвърлена. Моли претендираният от пълномощника на жалбоподателката адвокатски хонорар да бъде намален съобразно тарифата по КСО. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд – София – град, III отделение, 46- и състав, след преценка на събраните по делото доказателствата поотделно и в тяхната съвкупност намира за установено следното от фактическа страна:

Със заявление с вх. № 10098827 от 05.11.2020 г. жалбоподателката Е. Н. е сезирала административния орган с искане за отпускане на парично обезщетение за безработица /ПОБ/ по реда и условията на КСО. Приложила е и заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга държава членка на Европейския съюз /ДЧ на ЕС/ със С. U002 (по образец) и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65 (2) от Регламент (ЕО) № 883/2004. Във въпросното заявление е посочено, че следва да бъдат удостоверени осигурителни периоди във Великобритания от 10.10.2009 г. до 18.12.2009 г.; от 10.01.2010 г. до 09.11.2010 г.; от 01.12.2010 г. до 03.05.2011 г.; от 10.05.2011 г. до 26.11.2011 г. и от 12.03.2013 г. до 30.10.2020 г.

С разпореждане № 214-00-25294-1 от 20.11.2020 г. на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО е спряно производството по отпускане на ПОБ с мотиви: „До потвърждаване на осигурителни периоди и доход по законодателството на Великобритания.“

Чрез системата за електронен на социално осигурителна информация /EESSI/ между ДЧ на ЕС и ЕИП е направено запитване със С. U001 /искане за осигурително досие/, С. U003 /искане за информация за заплата/ и структуриран електронен документ H005 /искане за информация за пребиваване/ до КИ на Великобритания.

На 19.02.2021 г. чрез EESSI от КИ на Великобритания е получен структуриран документ H006 /отговор на искането за информация за пребиваване/, в който е посочено, че държавата на пребиваване на жалбоподателката е Великобритания.

С разпореждане № 214-00-25294-2 от 26.02.2021 г. е възобновено производството по заявление за отпускане на ПОБ с мотиви: „Получен на 19.02.2021 г. чрез EESSI H006, издаден от КИ на Великобритания, с потвърдена държава по пребиваване.“

Преценката относно правото на ПОБ на жалбоподателката е извършена въз основа на изпратения чрез EESSI H006, като е издадено разпореждане № 214-00-25294-3 от 26.02.2021 г. на длъжностното лице на основание чл. 54ж, ал. 1 от КСО вр. чл. 11, § 3, буква „а“ и чл. 65, § 2 от Регламент (ЕО) 883/2004, с което е отказано ПОБ по чл. 54а от КСО. В цитираното разпореждане, като мотиви е посочено, че компетентна държава да прецени правото на обезщетение за безработица на жалбоподателката Е. Н. е Великобритания.

Разпореждането е обжалвано пред директора на ТП на НОИ – С. – град, който с Решение № 1040-21-360 от 30.03.2021 г. е отхвърлил жалбата и е потвърдил атакуваното разпореждане.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 118, ал. 1 от КСО, от лице, имащо правен интерес от оспорване, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е Решение № 1040-21-360/30.03.2021 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган по чл. 117, ал. 1 от КСО – директорът на ТП на НОИ – С. – град. Същото отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК вр. чл. 117, ал. 3 от КСО, като съдържа всички задължителни реквизити, включително фактическите и правните основания, послужили за издаването му. Оспореното разпореждане също е издадено от компетентен орган съгласно приетата по делото Заповед № 1015-21-24/26.01.2021 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град, с която са определени длъжностните лица, които да изпълняват функциите на административен орган по чл. 54ж, ал. 1 и ал. 3 и чл. 114 ал. 1-3 от КСО.

В административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения. По реда на чл. 117, ал. 3 от КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им, както е и в процесния случай.

Видно от административната преписка, са събрани необходимите данни за определяне на държава по местопребиваване на жалбоподателката съобразно Регламент 883/2004 г. и Регламент 987/2009 г.

По отношение на спазването на материалноправните разпоредби следва да се има предвид следното: съгласно чл. 3 от Регламент (ЕО) 883/2004 г. разпоредбите му се прилагат към всички законодателства (по смисъла на чл. 1, § „л“) относно посочените клонове на социална сигурност (без обезщетения и помощи) в това число и относно обезщетенията за безработица (чл. 3, § 1, б. „з“).

По делото не е спорно, че жалбоподателката е гражданка на Република България, ДЧ на ЕС, поради което и е лице, спрямо което намира приложение Регламент (ЕО) № 883/2004 г. Република България като ДЧ на ЕС е длъжна да прилага европейските правила за координация на системите за социална сигурност на държавите членки на Съюза. Това са общите правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи, институции за социална сигурност и от съда при прилагането на националните закони. Към настоящия момент тези общи правила и принципи се съдържат в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност, в сила от 01.05.2010 г., както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г. С Регламент (ЕО) № 883/2004 г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки.

Спорът по делото е свързан с тълкуване на термина „пребиваване“. Легална дефиниция на понятието „пребиваване“ се съдържа в чл.1 параграф 3 б. „й“ от цитирания регламент – мястото, където лицето обичайно пребивава.

С Регламент (ЕО) 883/2004 г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки. Механизмът на координация на системите за социална сигурност, включващ и обезщетенията за безработица, се основава на четири основни принципа: определяне на приложимото законодателство; равенство в третирането; сумиране на периоди на заетост, осигуряване или пребиваване и износ на обезщетения. По отношение на обезщетенията за безработица общият принцип за определяне на приложимото законодателство е, че лице, упражняващо доходоносна

дейност, следва да принадлежи към схемата за социална сигурност на държавата, на чиято територия е заето или самостоятелно заето.

Специални правила, представляващи изключения от общия принцип, че държавата членка по последна заетост като компетентна държава отговаря за предоставянето на обезщетения за безработица, са регламентирани в чл. 65 от Регламент (ЕО) 883/2004 г. В чл. 65, § 2 от регламента е посочено, че напълно безработно лице, което по време на последната си дейност като заето или самостоятелно заето лице е пребивавало в държава членка, различна от компетентната държава членка и което продължава да пребивава в тази държава членка или се завърне в тази държава членка, се поставя на разположение на службите по заетостта в държавата членка на пребиваване.

Елементите за определяне на пребиваването се съдържат в чл. 11 от Регламент ЕО № 987/2009 и се изразяват в преценката на продължителността и непрекъснатото пребиваване на територията на съответните държави членки, положението на лицето, включително естеството и специфичните характеристики на упражняваната дейност и по-точно – мястото, където обичайно се упражнява тази дейност, постоянният характер на дейността и продължителността на всеки договор за заетост, жилищното положение на лицето, намерението на лицето и особено причините за преместването, които се приемат за решаващи при определяне на действителното място на пребиваване на това лице.

Видно от оспореното решение от административния орган е прието, че полученият структуриран електронен документ Н006, издаден от компетентната институция във Великобритания, удостоверява държава на пребиваване Великобритания. Преценката на правото на парично обезщетение за безработица на жалбоподателката е извършена само въз основа на този документ, поради което е неправилна.

В случая е налице завършен период на заетост с прекратен трудов договор и намерение за пребиваване в Република България на български гражданин и декларация относно определянето на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65, § 2 от Регламент ЕО № 883/2004 г. Структурираният електронен документ Н006 удостоверява пребиваването на лицето само за периода на заетост във Великобритания. Не са налице данни, от които да може да се направи извод за постигнато съгласие между институциите в България и Великобритания относно установяването на центъра на интересите на жалбоподателката. Фактът, че институцията на Република България е изпратила структуриран електронен документ Н005 – искане за информация за пребиваване по чл. 11 и чл. 20 от Регламент /ЕО/ 987/2009 г. до институцията във Великобритания, и е получен Н006 – отговор на заявка за информация, удостоверява по безспорен начин, че държавата на пребиваване на жалбоподателката за периода, за който се търси обезщетение за безработица, е Великобритания, но не е установен центърът на интересите ѝ във Великобритания.

Съгласно чл. 11, § 2 от Регламент /ЕО/ 987/2009 г. намерението на лицето се приема за решаващо, при положение, че съответните институции не са постигнали съгласие помежду си относно установяването на центъра на интересите на съответното лице. В административното производство не е взето предвид посоченото в подадената от лицето декларация относно определянето на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65, § 2 от Регламент ЕО № 883/2004 г. От събраните по делото доказателства се установява, че през периода на последната заетост на лицето в чужбина, преобладаващата част от роднините му са живеели в Република България, лицето притежава собствено жилище в Република България и възнамерява да се установи в

Република България. За периода на заетост във Великобритания жалбоподателката действително не е била на територията на Република България, но това пребиваване е било обусловено от съществуването на трудово правоотношение, респ. не покрива критериите, въз основа на които се обосновава извод за „обичайно пребиваване“. От административния орган е следвало да бъде съобразено и обстоятелството, че след прекратяване на трудовото правоотношение, жалбоподателката се е върнала на територията на Република България и не е продължила да живее във Великобритания, което също е основание да се приеме, че намерението на лицето е да живее в Република България, а причината за неговото преместване във Великобритания е била единствено трудовата му заетост.

При безспорното наличие на завършен период на заетост с прекратен трудов договор в съответната държава членка на ЕС и намерение за пребиваване в Република България на български гражданин, както и изпълнено изискване за подаване на декларация относно определянето на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65, § 2 от Регламент ЕО № 883/2004г. заявлението за отпускане на обезщетение за безработица следва да бъде разгледано по същество със зачитане на осигурителния стаж и доход при определяне на обезщетението в държава членка на ЕС. Претендираното парично обезщетение за безработица от жалбоподателката следва да бъде поискано именно по реда и при условията на действащото българско законодателство, в съответствие с приложимите европейски регламенти за това. В този смисъл е и съдебната практика на ВАС /Решение № 2695/22.02.2019г. по адм.дело № 3077/2018г. по описа на ВАС-VI-то отделение, Решение № 1645/06.02.2019г. по описа на ВАС –VI-то отделение, Решение № 12598/25.09.2019г. по адм.дело № 13206/2018г. по описа на ВАС –VI-то отделение, Решение № 10291/03.07.2019г. по адм.дело № 15067/2018г. по описа на ВАС –VI-то отделение/.

Съгласно чл. 61 от Регламент (ЕО) № 883/2004 г. компетентната институция на държавата членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването, възстановяването или продължаването на правото на обезщетения за безработица в зависимост или от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост зачита, доколкото е необходимо, периодите на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава членка, като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство. Горейзложеното означава, че при прилагане на Глава четвърта от Кодекса за социално осигуряване(КСО), в случаите, когато за преценка на правото (отпускане, възстановяване или възобновяване), изчисляване на размера и определяне на периода на изплащане на парично обезщетение за безработица е необходимо наличието на определен осигурителен стаж: периодите, потвърдени от съответната институция на държавата членка като периоди на осигурена заетост, задължително се вземат предвид, без да се прави допълнителна преценка дали ако заетостта е осъществявана на територията на Република България, за това време са дължими осигурителни вноски за фонд „Безработица“ или това време се зачита като осигурителен стаж по българско законодателство.

При изчисляване размера на обезщетението за безработица при условията на прилагане на интегрирани схеми за социална сигурност по Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност органите на НОИ следва да съобразят нормата на

чл. 62, § 1 от регламента, която гласи, че компетентната институция на държава членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се основава на размера на предишното трудово възнаграждение или професионален доход, отчита изключително трудовото възнаграждение или професионалния доход, получавани от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение или като самостоятелно заето лице съгласно посоченото законодателство.

Административният акт е постановен, освен при неспазване на материалноправните разпоредби, и в противоречие с целта на закона, а именно – солидарност при социалните фондове. Този извод е в съответствие с едно от основните съображения (№ 1 от преамбюла на Регламент № 883/2004), че правилата за съгласуване на националните системи за социално осигуряване се вписват в рамките на свободното движение на лицата и следва да допринасят за подобряване на жизнения му стандарт и условията на наемане на работа.

Другото съображение, вписано под № 12 в преамбюла, изисква приравняването на факти или събития да не доведе до обективно неоправдани резултати. Всичко това следва да бъде постигнато чрез сумирането на всички периоди, които се зачитат съгласно различните национални законодателства за придобиване и упражняване на правото на обезщетения и за изчисляване на размера на обезщетенията, както и чрез предоставяне на обезщетения за различни категории лица, попадащи под действието на настоящия регламент.

С оглед изложеното съдът приема, че оспореното решение е незаконосъобразно и следва да бъде отменено, като преписката бъде върната на административния орган за ново произнасяне по подаденото от жалбоподателката Заявление с вх. № 10098827 от 05.11.2020 г. при спазване на дадените в настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

С оглед изхода на делото и своевременно претендираните от жалбоподателката разноски съдът приема следното: видно от представения списък на съдебното заседание от процесуалния представител на жалбоподателката и приложения към него договор за правна защита и съдействие, разноските са в размер на 510 лева, от които 500 лева – адвокатски хонорар, и 10 лева – държавна такса. Съдът намира, че договорът за правна защита и съдействие не представлява годно доказателство за плащане в брой, тъй като не е от кочан и не представлява първичен счетоводен документ. Липсата на пореден номер, прошнуроване и водене под отчет, каквито са предоставяните от адвокатските колегии кочани с бланки на договори за правна помощ, лишава съставяните по друг начин договори от удостоверителната функция на платежен документ. В този случай плащане в брой следва да бъде доказано с фискална касова бележка или бележка от кочан, каквито доказателства не са представени. На основание гореизложеното ответникът следва да бъде осъден да заплати разноски в размер на 10 /десет/ лева, представляващи заплатена държавна такса.

Водим от горното, съдът:

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Е. И. Н., ЕГН: [ЕГН], с адрес: [населено място], п.к.1750,[жк], [жилищен адрес] подадена чрез адвокат Л. Г. Г., ЕГН: [ЕГН], член на Софийска адвокатска колегия, със служебен адрес: С., [улица], ет. 1, офис 101, Решение № 1040-21-360/30.03.2021 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град, както и

потвърденото с него Разпореждане № 214-00-25294-3 от 26.02.2021 г., издадено от М. Б. – главен експерт по осигуряването към ТП на НОИ – С. град, с което на основание чл. 54ж, ал. 1 от КСО вр. чл. 11, § 3, буква „а“ и чл. 65, § 2 от Регламент (ЕО) 883/2004 на жалбоподателката е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

ВРЪЩА преписката на ръководителя на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – С. – град за ново произнасяне по подаденото от Е. И. Н. Заявление с вх. № 10098827 от 05.11.2020 г. при спазване на дадените в настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА ТП на НОИ – С. – град да заплати на Е. И. Н., ЕГН: [ЕГН], с адрес: [населено място], п.к.1750,[жк], [жилищен адрес] сумата от10 /десет/ лева, представляваща внесена държавна такса.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: